

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

3. Imitatores Æneæ in pitæte.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

Graviter Seneca. Lib. 3. de benefic. c. 37. Vicit Æneas patrem, ipse eius in infantia leve, tutumque gestamen, gravem senio, per media hostium agmina, & per cadentis circa se urbis minas ferens, cum complexus Sacra, ac Penates deos religiosus senex, non simplici vadentem sarcina premeret: tulit illum per ignes. Et quid non pietas potest? pertulit, colendumque inter conditores Romani imperii posuit. Hoc facinus etiam Græci carminibus nobilitarunt. Inter alia extat epigramma ita Latine versum:

Cum ferret medios proles Cytherea per hostes

Impositi collo languida membra patris:

Pareite, ait, Danaï: levis est sene gloria raptō;

At non erepto gloria patre levis.

Celebrat hoc factum Sanazarius lib. 1. in gemmam suam, in qua insculptus Æneas, patrem vehens. Celebrarunt Augusti suis gemmis. Inveniuntur enim nummi Antonini Pii, cum signo Æneæ patrem humeris gestantis, quem ille cudi iussit, ut in focerum pietatem suam ostentaret, quem languidum, humeris sublatum, in senatum, vel quod opus fuisset, pii Æneæ instar, ferebat. Æneas parenti succollans Symbolum est pietatis, quæ parentibus debetur: adscribe lemma ex Marone:

Nec me labor iste gravabit.

II. (b) Dubium reliquit Æneas, spectabiliorne esset eius in parentem pietas, an in deos. Nam quæ pompa unquam fuit nobilior, quis gloriosior triumphus, quam spectare virum fortissimum per medios hostes & ignes, patriæque ruinas, incedentem, oblitum sui, memorem oneris, officii, pietatis, Penatum, seu Divorum Tutelarium, quibus primas curas debebat; deinde genitoris, cui secundas: postea Ascanii filii, cui tertias: denique uxoris, quam chariorem omnibus cimeliis habebat. Sic oneratus, sic stipatus spectaculum præbuit seculis omnibus non magis admirandum quam imitandum.

III. (c) Et verò non defuere posteris ætatibus æmulæ pietatis exempla. Amphinomus & Anapius fratres siculi, Catanâ oriundi, cum Ætne montis incendio urbs, & omnis prope Sicilia deflagraret, parentes humeris superimpositos periculo subduxerunt, medios ipsi inter ignium vomitus illæsi, recedentibus, aut subsidentibus flammis, quæ ibant. Val. Lib. 5. Solinus, alii. De quibus Claudianus

Aspice sudantes venerando pondere fratres,

Divino meritos semper honore coli.

(b) Pietas in Superos. (c) Imitatores Æneæ.

Iusta

Iusta quibus rapida cessit reverentia flammæ,
Et mirata vagas reppulit Ætæna faces. &c.

De iisdem Seneca post historiam Æneæ, loco adducto: Desedisse creditum est ignes, utrinque flamma accedente limitem ad apertum, per quem transcurrerent juvenes, dignissimi, qui magna tutò auderent. Solum addit, locum, ubi illi conditi, dictum *Campum Piorum*: angusto namque tumulo tanta non poterat condi virtus. Non minor fuit in hoc argumento feminarum gloria. Ex Valerio lib. 5. c. 4. & Plinio l. 7. c. 36. constat matrem inediã in carcere consumendam, à filia lactantis ubere conservatam, locumque *Pietati* consecratum, templò ibi exstructò. Alia patrem consimili fortuna, custodia traditum, jam ultima senectute, velut infantem pectori suo admotum aluit, referente Valerio, & pictam eius facti imaginem spectantibus admirationi ac stupori fuisse memorante. Recentius est, quod Jovianus Pontænus lib. 2. de obedient. narrat, Puellam in Gallia fuisse, quæ parentem ab Hugonotis latè grassantibus, perfidiosè interemptum quæsitura, sola in arcem ascenderit, perque hostium cuneos animo imperterrito penetrans, cadaverum acervos scrutata sit; tandèmq; inventum, & multis vulneribus concisum, sed palpitantem adhuc, & extremum propè spiritum ducentem, in humeros sustulerit, mirantibusque summopere hostibus, quanquam rabie efferatissimis, domum deportarit, diligentissimæque, & amantissima cura ac curatione, vitæ, salutique restituerit.

IV. (d) Quæ parentibus sint rependenda, Socrates apud Platonem de legibus exponit: Ita enim singuli apud se statuere debent, omnia quæ penes se habent, eorum planè esse, à quibus & geniti sint ipsi, & in hanc lucem educti, & à quibus educati; ac proinde arctissimo debito teneri, ut ad omnia obsequia illis pro viribus exhibenda, ut pro antiquis illis parentum suorum curis, & doloribus, quos ipsi juvenibus mutuò impenderint, iisdem parentibus suis in senectute reddant, atque restituant, tum videlicet, cum illis maximè indigent. D. Ambrosius filium quendam matri inofficiosum ita alloquitur. Etsi paveris matrem, adhuc non reddidisti dolores, non reddidisti cruciatus, quos pro te passa est: non reddidisti obsequia, quibus te illa gestavit: non reddidisti alimenta, quæ tribuit tenero pietatis affectu, immulgens labris tuis ubera: non reddidisti famem, quam pro te illa toleravit, ne quid, quod tibi noxium esset, ederet; ne quid, quod lacti noceret, hauriret. Tibi illa jejunavit, tibi manducavit, tibi illa, quem voluit, cibum non accepit; tibi quem noluit

(d) Quid parentibus debeamus.